

Symposium Pleegzorg & Gezinshuizen

scem.

De kracht van samen

Voor iedereen die zich inzet voor opvang in gezinsvormen, in welke rol dan ook.
Inclusief pleegouders en gezinshuisouders

20

april '23

Jaarbeurs
Utrecht

Schrijf je in
www.scem.nl

Met o.a. **Innovatie** • **Breïnbrekers** • **Opvoedinspiratie**
Living library • **Best practices** • **Het goede gesprek**
Maar ook: Ontmoeting & Entertainment

Voorwoord

De wereld van pleegzorg en gezinshuizen verandert. Ervaringsdeskundigen laten hun stem horen. Ouders praten steeds meer mee. Jeugdbeschermers, pleegouders en gezinshuisouders bloggen, vloggen of delen hun ervaringen via theater, muziek en poëzie.

Ondertussen komt één thema telkens terug: de noodzaak van Samen. Want je doet het samen. Samen als (pleeg)ouders en gezinshuisouders. Samen met (voormalige) pleegkinderen en hun ouders. Samen met jeugdbeschermers. Met ketenpartners, met het netwerk in de buurt. Met bestuurders, beleidsmakers en onderzoekers.

Omdat we het samen doen, is aandacht voor elkaar belangrijk. Échte ontmoeting. Om een veilige plek voor kinderen te scheppen, zodat ze weer verder kunnen met het gewone leven. Op dit symposium ontmoeten we elkaar dus, uit allerlei hoeken. Om te ontdekken, te discussiëren, te leren en te begrijpen wat nodig is en hoe het anders kan.

Het inhoudelijke programma heeft aandacht voor innovatie, breinbrekers en opvoedinspiratie in de Pleegzorg en Gezinshuizen. Daarnaast kun je gedurende de gehele dag op het marktplein in boeken neuzen, het goede gesprek voeren, informatie opdoen bij de stands en een aantal bijzondere initiatieven bewonderen. Een zeer gevarieerd programma, dat je kunt inrichten naar jouw wens. Ontmoeten we jou ook op het Symposium Pleegzorg & Gezinshuizen – de Kracht van Samen?

Heel graag tot 20 april!

Programma

Dagvoorzitter: Merel van Dorp, journalist

B PAUZEPROGRAMMA

Pauze met De Markt, een plek met boeken en informatie, maar ook om te beleven, te experimenteren en te ontmoeten. Met medewerking van: Fenna Janssens en Arianne Josemans, Stichting Wortel (Natuurlijk ontmoeten ondanks onnatuurlijke omstandigheden), Eva Schweizer (De ontmoeting: een kunstinstallatie), Marleen de Jager en Iris Hollestelle (Verdriet wat niemand ziet) en Coby de Vreugd, Truusje van Zanten, Marlene Venant en Miranda Kempenk (Mijnkinduithuis).

A

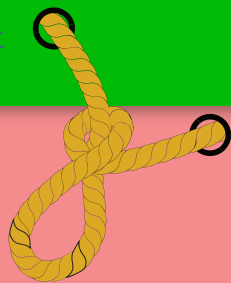
DE KRACHT VAN SAMEN

Martine Noordergraaf, lector Christelijke Hogeschool Ede & Danielle van der Koot, Associate lector, Christelijke Hogeschool Ede

Een aantal mensen uit de pleegzorg en gezinshuispraktijk vertelt een korte anekdote over het thema 'De kracht van samen!'. De verhalen gaan over hoe een stevige stabiele relatie tussen ouders, opvoeders en hulpverleners gunstig is voor de ontwikkeling van een kind in een pleeggezin of gezinshuis. In de verhalen schemert ook door wat er gebeurt als de relaties onder spanning staan of ontbreken. In de weerbarstige werkelijkheid is de grens tussen het samen en apart soms een dunne lijn. Als er daadwerkelijk een 'samen' ontstaat, begint wederkerigheid. Martine en Danielle verbinden verhalen met inzichten uit hun eigen onderzoeken, maar ook actuele en internationale onderzoeken. Waarom zijn goede relaties rondom het kind belangrijk? Wat kenmerkt die goede relaties? Samen met de verhalenvertellers vragen ze aandacht voor 'macht', 'gelijkwaardigheid', 'meerstemmigheid', 'veiligheid' en 'de rechtspositie van ouders en jeugdigen'.

Met medewerking van een ouder, pleegouder, jeugdbeschermer, pleegzorgwerker, jongere, eigen kind van gezinshuisouders, in samenwerking met de NVP.

Muzikale omlijsting: Lydia van Maurik

1 Laat me niet los, toekomstgericht werken met jongeren

Toekomstgericht werken is een werkwijze om jongeren die jeugdhulp ontvangen, te begeleiden op weg naar volwassenheid. Ook jongeren in pleeggezinnen en gezinshuizen kunnen baat hebben bij deze aanpak waarin de volgende elementen telkens terugkomen. Het perspectief van de jongere staat centraal, er wordt relationeel gewerkt aan een stevige basis op de leefdoelgebieden support, woon & werk, inkomen en welzijn, en er is sprake van een doorlopende begeleiding.

- Iryna Batyeva - senior adviseur vakmanschap en transformatie jeugdstelsel Nederlands Jeugdinstituut
- Met praktijkvoorbeeld: Doei17 • Nelleke Langerlaert, eigenaresse/gezinshuisouder en oprichtster en ontwikkelaar "Doei17" en "Verderwespje"

2 Innovatielab: Bij elkaar blijven

In dit innovatielab ontmoet je mensen en kleine initiatieven die in opmars zijn. Het uitwisselen van kennis en meedenken over de toekomst is het uitgangspunt van ieder innovatielab. Onder leiding van Marieke Klein Entink (beleidsadviseur) en Yvonne Aartsen (coördinator pleegzorg, onderzoeker) van Entrealindenhout. Beide professionals zijn schrijvers van het boek 'Bij elkaar blijven' dat in november 2022 uit is uitgekomen.

- Pleegouder, Entrea Lindenhout
- Eigen kinderen uit een gezinshuis – Marlin Wildeboer, student Orthopedagogie
- Mijn kind uit huis, Marlene Venant, ouder
- Collectie menselijke maat binnen de jeugdzorg, Eva Schweizer, Projectleider /social designer, Studio van Betekenis

3 Breinbreker: Duurzame zorg, een utopie?

Is duurzame jeugdzorg in gezinsverband mogelijk gezien de tekorten aan pleegouders en gezinshuizen? Of kunnen we toewerken naar het overbodig maken van pleegzorg en gezinshuizen (beweging naar nul uithuisplaatsingen)? Is domein-overstijgende samenwerking binnen gemeenten helpend en mogelijk (wonen, werk, armoedebestrijding, onderwijs)? Scherp je mening en doe mee aan het lagerhuis 'Duurzame zorg, een Utopie?'

Via prikkelende stellingen gaan we met elkaar in debat. Onder leiding van Merel van Dorp.

- Arjen Keers, directeur gezinshuis.com
- Harmke Bergenhegouwen, projectleider zo thuis mogelijk opgroeien NJI
- Henk Boerdam, Pleegzorgwerker, Pactum
- Martine van Hemmen, gemeente Nijkerk
- Annelies Kooiman, gemeente Barneveld

4 Workshop: Pleegzorginterventie 'Traumagerichte bezoekbegeleiding' (TBB)

TBB is een trauma-responsief interventiemodel dat kan worden ingezet om contacten tussen jonge getraumatiseerde pleegkinderen en hun ouders professioneel te begeleiden. TBB biedt praktijkrichtlijnen om vanuit principes van Child Parent Psychotherapie te werken aan het herstel van de ouder-kindrelatie. We bespreken hoe professionals ondersteuning kunnen bieden aan zowel ouders als pleegouders om de veiligheid te bevorderen en adequaat te reageren op de hechtingsbehoeften van het kind na trauma.

Frank van Holen, Directeur hulpverleningsbeleid, Pleegzorg Vlaams-Brabant & Brussel

5 Workshop: Geweldloos verzet

Geweldloos Verzet is een methodiek voor o.a. gezinshuizen die te maken hebben met problemen tussen gezinshuisouders en kinderen, waarbij gezinshuisouders dikwijls toenemende onmacht ervaren. Vaak is sprake van een patroon van escalaties en relaties die onder druk staan. Geweldloos Verzet helpt gezinshuisouders meer regie te krijgen over hun ouderschap, conflicten te verminderen en de onderlinge relaties te herstellen en te versterken. De basisprincipes, zoals vastberaden verzet, een positieve aanwezigheid en een steunend netwerk creëren, bieden een effectief alternatief en verhogen de kans op structurele verandering ook voor langere termijn. Het biedt ouders en professionals daadwerkelijk handvatten.

Margo van der Stelt, trainer gezinshuizen geweldloos verzet, Lewvel

1 Speelruimte voor identiteit: religie en etniciteit in pleegzorg /gezinshuizen

Hoe kunnen pleegouders, ouders, gezinshuisouders en pleegzorgprofessionals samen bijdragen aan een gezonde identiteitsvorming van pleeg- en gezinshuiskinderen. En hoe doe je dat als er religieuze en etnische verschillen zijn? We spelen een educatief spel om op speelse wijze het gesprek over identiteit aan te gaan.

Brenda Bartelink, senior onderzoeker/Universitair Docent, RUG, Groningen en Clementine Degener, hoofddocent en onderzoeker social work, Hogeschool Rotterdam

2 Innovatielab: Ontwikkelingen in gezinshuisland

In dit innovatielab ontmoet je mensen en kleine initiatieven die in opmars zijn. Uitwisseling van kennis en meedenken over de toekomst is het uitgangspunt van ieder innovatielab. Onder leiding van Jan Willem Roseboom, gezinshuisouder, programmamaker, innovator

- Differentiatie in gezinshuizen, – Jelle Riet, bestuurder regio Noord-NL, Ondernemersgroep Driestroom, Coöperatie Zorgondernemers
- Met pensioen? – Pien Visser, opvoeder van 50 gezinshuiskinderen
- Welke kenmerken van jeugdigen willen gezinshuizen graag vooraf weten voordat ze tot een crisisplaatsing overgaan?
- Wat kan je gezinshuis in de wijk betekenen? – Chris Heidekamp, accountmanager Zorg, Driestroom

3 Breinbreker: Ethische dilemma's

Hoe verhoudt zo thuis mogelijk opvoeden in gezinsverband zich tot bijv. doorplaatsingen, veiligheidsbeleving van kinderen en vrijheidsbepalende maatregelen? Scherp je mening en doe mee aan het lagerhuis 'Ethische dilemma's?'. Via prikkelende stellingen gaan we met elkaar in debat. Onder leiding van Merel van Dorp.

Met inleiders Katja van den Eijnden, beleidsmedewerker beroepsvereniging Present 24x7, Arjen Keers, directeur Gezinshuis.com, en Daniëlle van der Koot, Associate lector CHE

4 De reactiecirkel seksueel misbruik

In ons werk komen we veel jongeren en volwassenen tegen die slachtoffer zijn geworden van seksueel misbruik. Iemand kan op een onverwacht moment vertellen dat hij of zij seksueel misbruik heeft meegemaakt. Wat doet zo iets met jou? En hoe reageer je op zo'n uitspraak? De reactiecirkel seksueel misbruik kan je daarbij helpen. In deze workshop besteden we onder andere aandacht aan: do's en don'ts in je reactie, veiligheid, juridische trajecten en traumasymptomen.

Mattanja Nieuwburg, orthopedagoog generalist, Pluyn en Vera van Esch, orthopedagoog, Pluyn

5 Workshop: Ben ik in beeld? Recht doen aan het pleegkind en zijn context

Jolanda neemt je mee op een contextuele reis door pleegzorgland. Haar ervaringen als (pleeg)moeder én contextueel coach geven een nieuw perspectief op een uithuisplaatsing en alle relationele dynamiek. Met de methodiek van beeldtaal krijg je letterlijk zicht op de complexe context van een pleegkind. Welke loyaliteiten spelen er en hoe doe je hier recht aan? Jolanda daagt je uit om te leren kijken door andermans raampje. Tijd voor een nieuwe frisse blik!

Jolanda Kuiper, contextueel coach/pleegmoeder, Praktijk Verbind je hart

1 Panelgesprek Netwerk pleegzorg

Netwerkpleegzorg is een mooie kans om kinderen zo thuis mogelijk te laten opgroeien. Onderlinge relaties zijn soms lastig te ontwarren. We gaan in gesprek met een netwerkpleegouder, een ouder, een pleegzorgprofessional en een onderzoeker over mogelijke dilemma's en oplossingen.

Onder leiding van Harmke van Bergenhenegouwen (Projectleider zo thuis mogelijk opgroeien, Nederlands Jeugdinstituut) en Merel van Dorp.

2 Innovatielab: Aansluiten bij de hulpvraag

Onder leiding van Mariska de Baat (Programmanager pleegzorg en gezinshuizen, Enver) en Jorien Kruijswijk-Jansen (projectleider bij de Nederlandse Vereniging voor pleeggezinnen).

- *Pleegoudernetwerken zijn in opkomst. Waar leidt dat toe? – de Gezinsparapl*
- *Pleegzorg maatwerk, kan dat? – Helene de Nijs, projectleider pleegzorg op maat, Enver*
- *Crisiswerk in de pleegzorg, een nieuwe aanpak – Rianne Cornelisse, gedragswetenschapper Enver*
- *Een kind laten opgroeien in een gezinssituatie, in zijn of haar eigen omgeving en gemeente. Dat is Pleegzorg Dichtbij, maar wat zijn manieren om dichtbij nog meer potentiële pleegouders te bereiken? – Henk Boerdam, medewerker Pleegzorg Dichtbij, Pactum Regio Oost*

3 Hoe draagt ondernemerschap bij aan kwaliteit van zorg?

In deze sessie wordt kennis en kunde gedeeld van over het ondernemerschap in de zorg. Aan de hand van casuïstiek, voorbeelden en ervaringen worden kansen en valkuilen toegelicht. Het eerlijke verhaal wordt niet geschroomd. Aan de hand van stellingen komt op tafel wat er speelt. Ondernemerschap in de zorg biedt kansen om heel dicht bij de cliënt te staan en de zorg op een authentieke manier vorm te geven. De regie, en de financiering, liggen dan zo dicht mogelijk bij de cliënt. Over de uitdagingen die dat met zich meebrengt gaan Jelle en Lieda graag met jullie in gesprek. Een introductie op ethisch ondernemen.

Jelle Riet, Regiobestuurder Coöperatie Zorgondernemers Noord Nederland, Ondernemersgroep de Driestroom en Lieda van de Vis, hoofdbehandelaar Driestroomhuizen regio Zuid Nederland.

4 Workshop: Life Space Crisis Intervention [LSCI]

Hoe kunnen gezinshuizen en pleeggezinnen een omgeving bieden waar kinderen kunnen herstellen? Karin en Hanneke vertellen hoe dit vorm krijgt in Jeugdorp De Glind met behulp van de methodiek LSCI (Life Space Crisis Intervention) en de Cirkel van Veerkracht (Circle of Courage).

Karin Blankespoor, orthopedagoog/ Master LSCI trainer, Jeugdorp De Glind en Hanneke Scheper, integraal casemanager, Jeugdorp De Glind

5 Workshop Safer caring

Safer Caring is een benadering waarbij pleegouders versterkt worden in hun rol en betrokkenheid bij besluitvorming. De grootste verandering die Safer Caring met zich meebrengt is dat pleegouders, samen met de ouders, de pleegzorgorganisatie en de jeugdbeschermer in overleg en op basis van gelijkwaardigheid besluiten wat het beste is voor het pleegkind.

Claudia Sies, hoofdtrainer Safer Caring, Juvent Academie Samen met een pleegouder, pleegzorgbegeleider en een jeugdbeschermer.

F Plenair 16.00 uur

Vijf perspectieven op de dag!

Wat was belangrijk vandaag? Wat moet absoluut mee de toekomst in? Wat is er gemist? Gedurende de dag hebben vijf 'Flies on the wall' intensief geluisterd en op geheel eigen wijze een creatieve samenvatting gemaakt van hun bevindingen.

***Nicolien van den Berg**, bestuurder de Rading jeugd & opvoedhulp en bestuurslid Jeugdzorg Nederland (portefeuille Pleegzorg & gezinshuizen) / **Truusje van Zanten**, moeder van twee uit huis geplaatste kinderen / **Pien Visser**, gezinshuisouder / **Marlin Wildeboer**, eigen kind van pleeg- en gezinshuisouders / **Eva Schweizer**, projectleider, social designer, Studio van Betekenis*

Afsluiting 16.20 uur

Accreditatie

Aangevraagd bij SKJ en NIP/NVO. Als u zich inschrijft als pleegouders komt u niet in aanmerking voor accreditatiepunten.

Inschrijven

U kunt zich voor deze bijeenkomst inschrijven via de agenda op www.scem.nl (Jeugdgezondheidszorg). Hier vindt u tevens alle informatie over de inschrijfvoorwaarden. Alle sessies zijn vrij toegankelijk maar vol is vol.

Het inschrijfgeld bedraagt

Gezinshuisouder/pleegouder € 155
Overige deelnemers € 209

Doelgroep

Jeugd- en gezinsprofessionals, pleegouders, gezinshuisouders, managers en beleidsmedewerkers (ook gemeente). Ook anderen die zich inzetten voor opvang in gezinsvormen in welke rol dan ook zijn van harte welkom.